

U IME NARODA

OSNOVNI SUD U PODGORICI , SUDIJA RANKO VUKIĆ , KAO PREDSEDNIK VIJEĆA I SUDIJE POROTNICI GRKOVIĆ MILORAD I MILATOVIĆ DRAGOMIR , KAO ČLANOVI VIJEĆA u pravnoj stvari tužioca Božidara Čolović iz Podgorice , naselje Malo brdo Lamela 1 stan broj 16 , koga zastupa punomoćnik Sreten Božović advokat iz Podgorice , protiv tuženih Veseljka Koprivice iz Podgorice Zagorič A-8 i Liberalnog saveza Crne Gore iz Podgorice , ul. Dušana Mugoše broj 24 ,radi naknade štete vrijednost spora 12.000 EVR-A nakon održane javne i glavne rasprave , zaključene dana 17.5.2004 godine u prisustvu tužioca , njegovog punomoćnika i I tuženog , a odsustvu uredno pozvanog II tuženog donio je

P R E S U D U

OBAVEZUJU SE TUŽENI : VESELJKO KOPRIVICA kao glavni i odgovorni urednik lista " Liberal " I LIBERALNI SAVEZ CRNE GORE kao osnivač lista , da solidarno plate nematerijalnu štetu tužiocu po osnovu pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede časti i ugleda , usled objavljivanja neistinite informacije u listu " Liberal " broj 43 od 24.9.1994 godine u iznosu od 5.000 EUR-A , a sve prednje u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude , pod prijatnjom prinudnog izvršenja .

Tužbeni zahtjev mimo dosudjenog u st. 1 izreke ove presude kojim je tužilac tražio iznos od 12.000 EVR-A , što znači za razliku od 7.000 EVR-A , ODBIJA SE KAO NEOSNOVA.

Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

O B R A Z L O Ž E N J E

Tužilac je u tužbi od 27.10.1995 godine , podnescima , preko punomoćnika i u riječi na glavnoj raspravi u najbitnijem naveo da je u listu "Leberal " čiji je osnivač II tuženi , a glavni i odgovorni urednik lista bio I tuženi objavljena neistinita informacija u broju 43 od 24.9.1994 godine na strani 1 i 3 da

je protiv tužioca pred međunarodnim sudom za ratne zločine u Hagu pokrenut postupak utvrđivanja odgovornosti za ratno - huškačku propagandu , da se rasprava održava u oktobru i da je zbog toga pretrpio i trpi duševne bolove zbog povrede ugleda i časti i da će trebati mnogo vremena i ličnog napora da uloži kako bi povratio ugled koji je uživao do tada .Precizira tužbeni zahtjev podneskom od 14.11.2002 godine .

Konačno predlaže usvajanje tužbenog zahtjeva kao u izreci presude .

Troškove postupka traži .

Tuženi I i II reda su u odgovoru na tužbu u cjelosti osporili pravni osnov i visinu tužbenog zahtjeva .

I tuženi konačno predlaže da se tužbeni zahtjev u cjelosti odbije kao neosnovan , troškove postupka ne traži .

II tuženi nije dao konačni predlog iz razloga odsustva pa je glavna rasprava održana i zaključena u njegovom odsustvu jer je uredno pozvan što se utvrđuje iz povratnice u spsima shodno čl. 295 ZPP-a.

U dokaznom postupku sud je izveo sledeće dokaz : Izvršio uvid u list " Liberal " broj 43 od 24.9.1994 godine u fotokopiji strana 1 i 3 , izvršio uvid u list " Politika " od 27.9.1994 godine , saslušao tužioca kao parničnu stranku na glavnoj raspravi 5.2.1996 godine , salušao I tuženog kao parničnu stranku na istoj glavnoj raspravi , izvršio uvid u spise predmeta ovog suda K.br. 742/94 , pročitao dopis Saveznog Ministarstva za inostrane poslove - služba za Međunarodno pravne poslove broj 990/97 od 26.2.1997 godine , izvšio uvid u spise predmeta Višeg suda u Podgorici Kž.br. 200/96 , pročitao dopis kancelarije tužioca Međunarodnog krivičnog tribunala za biv. Jugoslaviju od 29.5.2002 godine , zaveden kod ovog Suda 3.6.2002 godine REF NBG 994/02 , ponovo saslušan tužilac u svojstvu parnične stranke na glanvoj raspravi 28,4.2004 godine , kao i I tuženi u svojstvu parnične stranke na istoj glavnoj raspravi i izvršen uvid u telefaks dostavljen Redakciji lista " Liberal " od strane novinara Mila Đurđevca sa potpisom Dr .

Luke Vučinića , ovlašćenog korespondenta , bez čitljivog datuma .

Sud je izvedene dokaze cijenio shodno čl. 8 ZPP-a

Medju strankama je nesporno da je u listu "Liberal " čiji je glavni i odgovorni urednik bio I tuženi , a osnivač II tuženi dana 24.9.1994 godine na strani 1 i 3 pod naslovima " 16 ...." i " šesnajestorica " objavljeno (strana 1) " Imena 16 - torice novinara iz Crne Gore , za koje je Administracija Haškog suda do sada , kompletirala predmete , pečatana su na trećoj stranici ovog broja . Izvjestitelji Medjunarodnog suda Martin Halter i Desa Trevisan , završili su svoj posao i na korice debelog dosijeja naznačile " Dokumentacija o novinarima - ratnim huškačima (zločincima) , pripremljena za oktobarsku raspravu . Sud je , dakle , prokazane novinare imenovano kao novinare iz Crne Gore , dok je " porota " nazvana - Crnogorski novinari Crnom Gorom , umjesto Crnogorskog predsjednika , upravlja Predsjednik iz Crne Gore . Uobičajno je da ovakvi procesi počinju " tanjeg kraja " , kao i (str. 2) " poznata imena 16 novinara iz Crne Gore , koji će odgovarati pred Sudom u Hagu za ratno - huškačku propagandu (Specijalno za " Liberal " Zoran Nikolić) . Hag 20.9.-U obimnim Haškim spisima našao se i veliki broj novinara sa prostora biv. Jugoslavije koji će pred ovdašnjim sudom odgovarati za ratnohuškačku propagandu . Poznata su imena 16 - torice novinara iz Crne Gore o kojima će Haški sud raspravljati kao o ratnim huškačkima - zločincima .Na spisku su uglavnom novinari državnih medija , a najviše ih je iz podgoričke " Pobjede " . Medjunarodni izvestitelji , na osnovu čijih je saznanja pravljen ovaj spisak bili su Martin Halter i Desa Trevisan . Osnovana je i konsultanska grupa iz Crne Gore za novinarske zločine . Za sada se na ovom spisku nalaze sledeći novinari iz Crne Gore : ..... 16 Biožidar Čolović - TV Crne Gore " , da je u tekstu dnevnog lista " Politika " od 26.9.1994 godine pod naslovom " Sastavljen spisak novinara ratnih huškača" , navedeno , pored ostalog " opozicioni "Liberal "..... u poslednjem broju iz pera svog " specijalnog izvještača iz Haga pod naznakom ekskluzivno " objavljuju 16 novinarskih imena . " Liberal " objavljuje da će o njima Haški sud raspravljati kao o " Ratno Huškačkim zločincima " . " Liberal "

piše da su " Medjunarodni izvestitelji , na osnovu čijih saznanja je pravljen ovaj spisak , bili Martin Halter i Desa Trevisan ...." Iz televizije Crne Gore su " osumnjičeni " Perica Đaković , Dragan Božović , Emilo Labudović i Božidar Čolović " i da je kancelarija medjunarodnog krivičnog tribunala za biv. Jugoslaviju svojim dopisom NBG/994 /02 OD 29.5.2002 GODINE obavijestila ovaj sud u vezi Božidara Čolovića " da kancelarija tužioca Medjunarodnog krivičnog suda za biv. Jugoslaviju nema nikakvih podataka o ovoj osobi " .

Medju strankama je sporno da li je kritičnom prilikom objavljena istinita ili neistinita informacija u vezi tužioca . u periodičnom listu " Liberal " od 24.9.1994 godine .

Tužbeni zahtjev je u cjelosti osnovan iz razloga što je objavljena neistinaita informacija u vezi sa tužiocem , što nedvosmisleno potvrđuje kancelarija tužioca medjunarodnog krivičnog suda za biv. Jugoslaviju u svom dopisu od 29.5.2002 godine , gdje izričito tvrdi " da nema nikakvih podataka o ovoj osobi " .

Iz iskaza tužioca kao parnične stranke na glavnoj raspravi 5.2.1996 i 28.4.2004 godine u najbitnijem proizilazi da je imao povodom objavljene informacije izuzetne neugodnosti da je tri puta bio Javni i odgovorni uredni , da su informaciju kojom je proglašen ratnim Huškačem - ratnim zločincem prenijele sve novinske agencije sa prostora biv Jugoslavije , kao i radio " Slobodne evropa" , da su on i njegova porodica imali ogromne posledice oko ovakvog pisanja da je prilikom izbora za pomoćnika Saveznog sekretara za informacije na I sastanku sa domaćim novinarima u Beogradu morao da objašnjava kolegama da ta informacija nije tačna i da neće ići u Hag. i da u svojoj 17 godišnjoj karijeri , .novinarsko i uredjivačkoj nikad nije objavio neprovjerenu informaciju.

Iz iskaza I tuženog kao parnične stranke na glavnoj raspravi 5.2.1996 godine 28.04.2005 godine u bitnom ističe da ostaje pri navodima iz odgovora na tužbu i da nije prekršio zakon o javnom informisanju , već je povjerovao informaciju koju mu je poslao Mile Đurđevac pod seudonimom Zoran Nikolić

Posebno je značajno izjašnjenje tuženog I reda koji u vezi dopisa kancelarije za vezu tužioca pri Međunarodnom krivičnom tribunalu od 29.5.2002 godine sa glavne rasprave od 24.2.2003 godine, gdje kaže: "Mene ne interesuje to što se ne vodi postupak protiv tužioca, što je napisao u dopisu šefa Kancelarije Međunarodnog krivičnog suda za biv. Jugoslaviju, niti da li ima tužioca na tom spisku. Ja sam se lično uvjerio o radu tužioca kao glavnog i odgovornog urednika. RTV CG za vrijeme Dubrovačke operacije u pogledu izvještavanja. Pozivam tužioca da povuče tužbu jer ja ću uporebiti sva sredstva zakonom dozvoljena kako bi odbranio svoju ličnost. To mi dozvoljava KZ RCG ČL. 80 ST. 2. Mene se neće suditi po ovim zakonima već po evropskim standardima. Presuda za klevete je ukinuta. Oba puta sam oslobođen od krivične odgovornosti - oba puta je postalo pravosnažno. To je vezano za ovaj slučaj odnosno to je povodom istog teksta u Liberalu."

Dakle, I tuženog kao glavnog i odgovornog urednika lista "Liberal" nije interesovalo prilikom odobrenja za javno objavljivanje predmetne informacije o tužiocu i drugim licima, kolegama novinarima, da li je ona istinita ili ne, već je to ustvari bilo i jeste lično mišljenje o njihovoj djelatnosti za vrijeme Jugoslovenske krize i rata.

Imati svoje mišljenje o djelatnosti drugih novinara za vrijeme Jugoslovenske krize je u cjelosti prihvatljivo i logično, ali objaviti očigledno neistinitu informaciju o vodjenju pred krivičnog postupka protiv tužioca je neprihvatljivo, jer vrijeđa njegovu čast i ugled.

Saslušanje svjedoka Zorana Nikolića odnosno odnosno Mila Đurđevca je bespotrebno imajući u vidu zvaničnu informaciju iz dopisa Kancelarije za vezu tužioca pri Međunarodnom krivičnom tribunalu, za biv. Jugoslaviju iz Beograda.

Pravni osnov tužbe proizilazi iz čl. 62 Zakona o javnom informisanju RCG (službeni list RCG broj 56 od 29.12.1993 godine)

Ovakav zaključak sud izvodi iz svih izvedenih pismenih dokaza , osim telefaksa bez datuma od strane Mila Đurđevca , kao novinara i sa potpisom dr. Luka Vučinića ovlaštenog korespodenta , iskaza tužioca u svojstvu parnične stranke i djelimično iz iskaza tuženog u svojstvu parnične stranke , jer su medjusobno skladni , pouzdani i precizni , a posebno dopis Kancelarije tužioca za vezu za Medjunarodnim krivičnim tribunalom za biv. Jugoslaviju od 29.5.2002 godine , koji je logičan i uvjerljiv .

Dio iskaza I tuženog koji je sračunat na očigledno izbjegavanje građansko pravne odgovornosti za objavljivanje neistinite informacije , koja grubo vrijeđja čast i ugled tužioca u cjelosti je ne prihvatljiv .

Ugled je mišljenja sredine o ljudskim i stručnim vrijednostim jednog čovjeka , a čast mišljenje čovjeka o svojim ljudskim i stručnim vrijednostima

Objavljivanje netačnih informacija od strane I tuženog kao glavnog i odgovornog urednika , preko lista "Liberal " čiji je osnivač II tuženi povrijeđjena je čast i ugled tužioca kao novinara , gradjanina i porodičnog čovjeka pošto protiv njega nije ni pokrenut , a kamoli vodjen pred krivični postupak , što su tuženi morali znati , jer nijesu posjedovali broj spisa predmeta i naziv krivičnog djela za koji se tereti .

Ovu činjenicu priznaje I tuženi , ali i pored toga smatra da je bio u pravu iznoseći svoj lični stav i ubjedjenje , na koje privatno ima pravo , medjutim kao glavni i odgovorni urednik nije smijo dozvoliti objavljivanje očigledno netačne informacije , koj ase slaže sa njegovim ličnim ubjedjenjem o krivici tužioca i ostalih novinara državnih medija , jer se time zloupotrebljava sloboda informisanja i povredjuje časti i ugled ljudi , bez valjanog osnova . Pozivanje na svjedoka Đurđevca odnosno Nikolića , kao autora netačne informacije je sračunato na odugovlačenje postupka iz razloga što I tuženi ne zna njegovu tačnu adresu a imenovani u svom napisu u listu " Liberal " ne pominje datume , poslovne oznake spisa i druge podatke , koji bi na ubjedljiv način svjedočili o istinitosti objavljene informacije .

Imajući u vidu objektivno neistinitu informaciju tužilac je pretrpio duševne bolove jakog intenziteta , jer se ona odnosi na ratna zbivanja u biv. Jugoslaviji , a preuzela su je sva sredstva informisanja sa tog prostora , pa je morao stalno da objašnjava da ta informacija nije tačna , a posebno jer je obavljao poslove pomoćnika Saveznog Sekretara za Informisanje s obzirom na značaje međunarodnog krivičnog tribunala i tužioca za ratne zločine na prostoru biv. Jugoslavije i Poslije odlaska sa te funkcije u svakodnevnom životu i radu morao je da objašnjava radnoj okolini činjenice vezane za neistinitost teksta . Ovi duševni bolovi su bili jakog i srednjeg intenziteta utrajanju od 1 nedelje da bi se kasnije javljali povremeno prilikom komentara o ulozi novinara u toku Jugoslovenske krize , jer je bio pominjan u negativnom značenju zajedno sa drugim novinarima , a pored ostalog i posebno zbog objavljivanja ove informacije , koja je u cjelosti netačna .

Možda najkraće odredjenje ljudskosti čojstva je dao Marko Miljanov , kada je rekao da je čojstvo , kad čovjek brani drugog od sebe .

Očigledno različiti stavovi o zbivanjima uprošlosti i krivici za rasprad biv . SFRJ , kaoi lično ubjeđenje , ne može biti opravdanje , za objavljivanje netačnih informacija o licima - novinarima koji imaju suprotna ubjeđenja , bez obzira da li su ona opravdana ili ne

Prema tome , tuženi I reda je trebao da predhodno detaljno provjeri navedeno informaciju , jer ona direktno povredjuje čast i ugled lica ako je neistinita , što nije učinio već je bezrezervno poklonio povjerenje svom specijalnom izvještaču iz Haga , sa kojim dijeli mišljenje u vezi djelovanja tužioca i drugih lica za vrijeme Jugoslovenske krize , što je ne profesionalno , neprihvatljivo i neosnovano. .

Sadržaj krivičnih spisa predmeta koji su provedeni kao dokaz su bez uticaja na ovo presudjejnje , imajući u vidu ključni dokaz dopis Kancelarije za vezu tužioca pri medju narodnom

krivičnom tribunalu za ratne zločine u biv. Jugoslaviji od 29.5.2002 godine .

Visina tužbenog zahtjeva je utvrđena shodno čl. 220 ZPP-a u vezi čl. 200 st. 1 i 2 ZOO

Traženi iznos od 12.000 EUR-A je previsok imajući u vidu sudsku praksu ovogovog suda koja je u vrijeme presudjenja dosudjeje za ovaj vid nematerijalne štete iznos od 5.000 EVR-A zbog čega je valjalo tužbeni zahtje odbiti za razliku od 7.000 EVR-A jer pogoduje težnjama koje su nespojive sa prirodom i svrhom naknade nematerijalne štete shodno čl. 2000 st. 2 u vezi st. 1 ZOO.

Odluka o troškovima postupka donijeta je shodno čl. 154 st. 1 i 2 ZPP-a .

Kako je tužilac uspio sa tužbenim zahtjevom samo 42 % ($5.000: 12.000 \times 100 = 42\%$, sud je odlučio da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.
Sa izloženih razloga odlučeno kao u izeci presude.

OSNOVNI SUD U PODGORICI
DANA 17.5.2004 GODINE

PREDSJEDNIK VIJEĆA SUDIJA
RANKO VUKIĆ

DN-A PUN. TUŽIOCA
TUŽENIMA.

POSTUPLJENO DANA _____
RADNIK SUDA _____
SUDIJA
ZTO KNEŽEVIĆ DALIBORKA